

**Veřejná ochránkyně práv**  
**Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.**

V Brně dne 21. července 2016  
Sp. zn.: 6779/2015/VOP/ZŠ

Vaše č. j.: UPCR-BM-2016/33833-0086451 1/1

Vážený pane řediteli,

ukončila jsem šetření podnětu pana P. Ch., trvale bytem XXX, ve věci dávky mimořádné okamžité pomoci.

Jak jste byl upozorněn v předchozí korespondenci, rozhodnutí úřadu práce o nepřiznání dávky mimořádné okamžité pomoci, č. j. 66182/2015/BM, ze dne 30. 7. 2015, nenabýlo marným uplynutím 10 dnů od jeho uložení právní moci, neboť s doručením rozhodnutí na adresu poste restante nelze spojit fikci doručení.

Ve svém vyjádření ze dne 23. 5. 2016 jste mě informoval, že v současné době pan Ch. nahlásil změnu adresy skutečného pobytu a adresu pro doručování, na kterou úřad práce dané rozhodnutí opětovně zaslal. Potvrzení o doručení úřad práce dosud neobdržel.

Jak jsem následně zjistila od stěžovatele, nová doručovací adresa byla opět adresou poste restante – pošty v Břeclavi. Ohledně doručení fikcí na tuto adresu tedy platí stejné výhrady, které vyjádřil vedoucí oddělení sociálního zabezpečení Kanceláře veřejného ochránce práv ve výzvě ze dne 2. května 2016.

Nicméně s ohledem na skutečnost, že stěžovatel rozhodnutí o nepřiznání dávky mimořádné okamžité pomoci nakonec převzal dne 8. 6. 2016 osobně u kontaktního pracoviště Úřadu práce České republiky, nepožaduji již přijetí dalších opatření k nápravě a šetření končím dle ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

Dovolte mi, abych se pro úplnost vyjádřila k Vámi citovaným rozhodnutím Nejvyššího správního soudu – usnesení ze dne 10. 10. 2013, č. j. 9 Aps 7/2013-13, a usnesení ze dne 25. 4. 2013, č. j. 4 As 63/2013-9.

Pokud jde o možnost doručení fikcí na adresu poste restante, lze skutečně v judikatuře Nejvyššího správního soudu vysledovat dvě názorové linie.

**1. V případě využití služby poste restante nemůže dojít k doručení zásilky fikcí**

Tuto názorovou linii reprezentuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. prosince 2011, sp. zn. 5 As 87/2011, kterým jsem již argumentovala v obdobném případě stěžovatele M. G., který je Vám znám z úřední činnosti. V uvedeném rozsudku soud dospěl k závěru, že *„pokud byla písemnost doručována na adresu poste restante, nemohla být uložena v úložní době, a proto nemohly být naplněny zákonné předpoklady pro doručení fikcí dle § 24 odst. 1 správního řádu.“*

Z dalších rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, která se sice netýkají přímo doručování na adresu poste restante, avšak jsou pro posouzení této věci významná, lze zmínit rozsudek ze dne 23. června 2011, sp. zn. 5 As 72/2010, nebo usnesení ze dne 3. února 2016, sp. zn. 3 As 241/2014 (dostupné na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)). V těchto rozhodnutích Nejvyšší správní soud uvedl, že *„fikce doručení nastává zásadně u písemností nacházejících se v tzv. režimu uložení podle § 23 správního řádu“*. Jinými

slovy pro možnost nastoupení fikce musí být naplněny zákonné podmínky řádného uložení upravené v ustanovení § 23 odst. 3 (uložení), odst. 4 (vlození oznámení + sdělení kdy a kde si lze písemnost vyzvednout) a odst. 5 (poučení o právních důsledcích). Nesplnění těchto podmínek má za následek vadu doručování, pro niž nemůže nastat fikce. Vzhledem k tomu, že uložení zásilky způsobem, který předpokládá správní řád, není z povahy služby poste restante možné,<sup>1</sup> lze na základě výše uvedených rozsudků dovodit, že doručení fikcí nemůže v případě této služby nastat.

## **2. K doručení zásilky fikcí může dojít i v případě využití služby poste restante**

K uvedenému názoru se Nejvyšší správní soud přiklonil ve Vámi citovaných usneseních. Pro úplnost je třeba zmínit, že jím použitá argumentace o možnosti doručení fikcí na adresu poste restante se týká doručování zásilek podle ustanovení § 49 odst. 4 o. s. ř.<sup>2</sup> Ačkoliv fikce doručení je v občanském soudním řádu upravena obdobně jako ve správním řádu, jí předcházející postup doručujícího orgánu je odlišný. Odlišnost spatřuji zejména v tom, že podle o. s. ř. nelze-li výzvu zanechat ve schránce či na jiném vhodném místě, vrátí doručující orgán písemnost odesílajícímu soudu a uvede, ve který den nebyl adresát zastižen. Odesílající soud vyvěsí na úřední desce výzvu k vyzvednutí písemnosti u soudu.

V citovaném usnesení ze dne 10. 10. 2013, č. j. 9 Aps 7/2013-13, Nejvyšší správní soud konstatoval ke zvolené adrese poste restante: „Vzhledem k tomu, že šlo o výslovnou volbu stěžovatele ohledně adresy, kam mu mají být zasílány písemnosti, byl to stěžovatel, kdo odpovídal za to, že si na určeném místě bude zásilky přebírat, ale také průběžně kontrolovat, zda mu sem nějaké přišly.“ V důsledku takové volby pak dle Nejvyššího správního soudu splynulo v jedno místo, kde by měla být ponechána výzva k vyzvednutí zásilky, s místem uložení, z něhož si je možno zásilku vyzvednout. V obou případech totiž dané místo představovala zmíněná pošta. V důsledku netypického stavu splynutí soud dovodil i možnost upustit od požadavku na zanechání výzvy dle § 49 odst. 2 o. s. ř., neboť „smyslem takové výzvy totiž je upozornit adresáta, že na jiném místě (typicky na poště), než které je adresou k doručování, uložena písemnost k vyzvednutí, a umožnit tak adresátovi její vyzvednutí. Pokud však tato místa splynou v jedno, zmíněná výzva ztrácí smysl a její funkce je zcela nahrazena samotným uložením písemnosti.“ Na základě tohoto závěru se již nezabýval otázkou doručení této výzvy, ačkoliv se jednalo o spornou skutečnost. Nejvyšší správní soud v rozsudku výslovně uvádí, že ohledně zanechání výzvy k vyzvednutí zásilky s napadeným usnesením městského soudu bylo možno mít v dané věci pochybnosti.

Závěry Nejvyššího správního soudu v této věci nepovažuji za zcela přesvědčivé a způsobilé zásadně interpretačně ovlivnit postup správních úřadů při doručování písemností fikcí podle správního řádu. Nejvyšší správní soud ve své argumentaci nezohlednil, že podle judikatury Nejvyššího soudu je právě zanechání výzvy k vyzvednutí zásilky zcela esenciálním předpokladem k tomu, aby mohla nastoupit

<sup>1</sup> Srov. čl. 26 odst. 19 Poštovních podmínek České pošty, s. p., Základní poštovní služby, dostupné na <https://www.ceskaposta.cz/documents/10180/282441/zps.pdf/a085daea-e843-4885-b60b-af3372319f75>.

<sup>2</sup> Nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručitou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vhození písemnosti do schránky. Není-li takové schránky, písemnost se vrátí odesílajícímu soudu a vyvěsí se o tom sdělení na úřední desce soudu.

zákonná fikce.<sup>3</sup> Nejvyšší správní soud se také vůbec nezabýval otázkou, že součástí výzvy k vyzvednutí zásilky musí být podle ustanovení § 50h odst. 2 a 3 o. s. ř. i poučení o následcích, jestliže písemnost nebude vyzvednuta, a u koho, kde a v který den byla písemnost připravena k vyzvednutí a do kdy a v jaké době si příjemce může písemnost vyzvednout. Nedochozí-li však v případě doručování na adresu poste restante k zaslání výzvy k vyzvednutí zásilky, nedojde ani k předání poučení.

Konečně ani v jednom z uvedených usnesení se Nejvyšší správní soud nevypořádává se svým předchozím závěrem – byť tento se týká doručování podle správního řádu – že „nelze spojovat s doručením písemnosti na adresu poste restante fikci doručení“.

**Z výše uvedených důvodů se přikláním k argumentační linii vyjádřené v rozsudcích Nejvyššího správního soudu v bodě 1., tedy k názoru, že v případě využití služby poste restante nemůže dojít k doručení zásilky fikcí. Tímto názorem se hodlám řídit i při posuzování postupu úřadu práce v obdobných případech v budoucnu.**

V případě, že se správnímu orgánu zásilka zasláná na adresu poste restante vrátí, tedy musí přistoupit k dalším způsobům doručení. Specificky v oblasti hmotné nouze lze za nejrychlejší a nejjednodušší považovat osobní předání rozhodnutí při pravidelné návštěvě osoby v hmotné nouzi u úřadu práce. Jinak lze postupovat standardními způsoby doručování podle správního řádu, tj. doručovat na adresu trvalého pobytu, případně není-li to možné, veřejnou vyhláškou.

Děkuji Vám za spolupráci v této věci.

S pozdravem

Mgr. Anna Š a b a t o v á, Ph.D., v. r.  
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Vážený pan  
Ing. Josef Bürger  
ředitel  
Úřad práce České republiky, krajská pobočka v Brně  
Polní 1011/37  
639 00 Brno

Údolní 39  
602 00 Brno  
tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112

---

<sup>3</sup> Viz například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. května 2014, sp. zn. 21 Cdo 1094/2014. Nejvyšší soud uvedl k ustanovení § 49 odst. 2 občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 7. 2009, následující: „Pokud tedy adresát při doručování písemností do vlastních rukou není na adrese (pro doručování zastížen), doručující orgán na této adrese zanechá písemnou výzvu k vyzvednutí písemnosti. Výzva se zpravidla zanechává v domovní nebo jiné adresátem užívané schránce. Pokud schránku adresát nemá, je možné výzvu zanechat na jiném vhodném místě – například na dveřích bytové jednotky, domu apod. Uvedeným způsobem doručující orgán postupuje, i kdyby věděl, že se adresát odstěhoval nebo že je v místě doručování neznámý. Vrácení písemností odesílajícímu soudu bez zanechání výzvy (s výjimkou případu, kdy výzvu v místě doručování nelze zanechat) je nepřípustné a nezakládá řádné a účinné doručení doručované písemnosti.“